

JÁTEKSZINI
ZSEBKÖNYV,

mellyet

a'

magyar játékszin'
NAGYLELKÜ PÁRTFOGÓINAK

mély tisztelettel

BCU Cluj / Central University Library Cluj
ajánl.

FEKETE SOMA,

a' Dal-színész-Társaság' Sugója.

KOLOSVÁRTT,

a' kir. Lyceum' betüivel 1898.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ERDELYI MUZEUM
KOMYUTERA

114053

T u d n i v a l ó k.

Mint egy három éve, hogy e' Társaság mostani idomában szakadatlanul adja mutatványait. Szerkeztésében az érdemes Igazgató, Kilenyi Dávid úr; belső tehetségének kifejtésében a' dal- 's énekes játékokra nézve, Latabár Endre fárának leginkább, kik a' lehetőségig mindent elkövetének, hogy a' Társaság' jelenlegi álláspontjára jusson. A' mult év' lesőlyása alatt több jeles városokban megfordult a' Társaság' Magyarországon, nevezetesen: Pécsen, Szabadkán, Szegeden, Aradon, hol biztos állandó maradhatását jövő évi téli hónapokra több nemes Hazafiak indítványba hozzák, Újvidéken, Zomborban, Nagy-Váradon, javaslatot nyerve mindennütt; melly fogadás a' tagtársakat rúgóerőként több több dal 's színművek betanulására serkenté. Hátra van még nevezni a' Társaság' munka-tagjait kik betürendben e' következők:

A' Társaság' Igazgatója.
Kilényi Dávid.

Játszó Tagok' nevei:

Férjfiak:

Andrásy Miklós.
Farkas Lajos.
Fekete Soma (Sugó.)
Gózon Antal.
Hegedüs Lajos.
Horváth Gusztáv,
(Segéd-Sugó.)
Kecskes Károly.
Király János.
Laczkó László.
Latabár Endre, (egy-
szer'smind Rende-
lő a' dal- 's éne-
kes-játékokban.)
Magyary József.
Mátéfy József.
Sárosy Károly.
Zsivora József.

Nők:

Balay Mária.
Bálint Rozália.
Királyné asszony,
szül. Juraschko Jo-
zefa.
Lipesey Klára.
Mátéfyne asszony,
szül. Csávásy Má-
ria.
Mészárosné asszony
szül. Salánky Ju-
liána.
Széppataky Johanna.
Gyermek szerepekre:
Király Béla.
Mátéfy Béla.

Színmester:
Mészáros János.

Ruhatár-gondviselők:
Szászi Lajos.
Török István.

Két czédulahordó.

A' PERSELY,

vagy:

a' szegény Candidatus.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vígjáték 1 fölvonásban.

KOTZEBUE ÁGOSTON

után.

Személyek:

Puff, kovácsmester.

Böske, leánya.

Jámborfi, szegény candidatus.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' nézőhely Puff lakszobájában, melyből egy lépcső Jámborfi' padlás-szobácskájába vezet föl.

1, jelenet. Puff mester. Böske.

Puff. Böske! hol koriczálsz?

Böske (Jámborfi szobájának lépcsőjén le-
jö.) Jövök már, édes atyám.

Puff. Megint a' candidatusnál?

Böske. Reggelijét vivém neki.

Puff. 'S egy félórát ellocsogtál!

Böske. Mindig tanulok tőle valamit.

Puff. Oh igen, tudósnak nagy tudós!

Böske. 'S igen, igen jószívű.

Puff. 'S bolondnak nagy bolond.

Böske. Azt csak nem hiszi édes atyám.

Puff. Vagy igen. Hozd ide csak a' ke-
nyeret a' szekrényből, mi haszua minden
tudósságának? azzal csak egy kutyát sem
csal ki a' kemenczéből. Egy pohár ke-
ménymagost a' butykosból.

Böske (megy 's jő, 's a' mondottakat élé-
hozza.) Ő elégülten él. Kevezzel beéri.

Puff (kenyeret szeg magának.) Szülei
vagyonos polgárok valának.

Böske. Szüleinek nem él gyalázatjokra.

Puff. E' házat szabad kényére hagyák.

Böske. 'S tán adósságot csinált reá?

Puff. Az még mind csekélység volna,
úgy szolván elajándokozta.

Böske. De lakást 's ételmet holtáiglan
kikötött édes atyámmal?

Puff. 'S aztán elég ára az illy háznak? Sokáig nem élhet. Már öreg 's nem olly szinben van-é, mint a' valóságos száraz-betegség?

Böske. Oh ne szomorítson atyám!

Puff. 'S ha még húsz esztendeig érne is, mit eszik? mit iszik? mit lakik? hisz mind ezt ingyen is adám vala neki, ha azért zörgetett volna. Vagy tán azt gondolod, nem szeretném őt?

Böske. 'S még is mindig bolondnak ne-vezi.

Puff. No igen, hisz' épen azért szeretem, mivel az okosok keveset érnek, mindig csak magukról gondoskodnak; ha csak nekik van jól dolguk, ördög vigye az egész világot. Az afféle bolondok ellenben, mint Jámborfí úr, mindig magukon kívül élnek, 's kinek sem ártanak, mint önmaguknak.

Böske. Isten adja, hogy sokáig legyen jó dolga. Nélkül ostoba maradtam volna.

Puff. Az iránt elébb vőlegényedet, Jánost kell kérdezned, kedvére van-é neki is, hogy megokosodál? menj, vidd ki a' reggelit neki. De el ne enyelegd vele az üdöt, a' funak sürgetős munkája van. (*Böske el.*)

2. jel. *Puff* egyedül (*A' szekrényből egy nagy cantót hoz elé.*) Most gyorsan a' dolgozhoz! unalmas egy munka. Inkább egy

tuczat patkót kovácsolni, mint számolni, de annak is meg kell lenni. Ha megkapom pénzemet, szép kerek summácska — ejno, a' gyermekekről sem felejtkezem el. Magam is szeretném, ha minélelőbb lerázhathatnám nyakamról. (*Számol, dörög, fejében vakar 's boszankodik.*) Nem megy. Csak Böskét kellene behínom, mert ő úgy ért ahhoz, mint akármelly számvető; azt is a' candidatustól tanulta, de szégyelem magamat 's nem akarom tudtára adni, hogy jobban ért ahhoz, mint én.

3. jel. Puff. Jámborfi [*ki szobájából jő.*]

Jám. Jó reggelt, kedves mester.

Puff. Ej éj, Jámborfi úr! már illy korán köntösben? hisz' ma nincs sétálásra alkalmas üdő?

Jám. A' postára akarok menni.

Puff. Hm! különös menétel, mondhatom. Nem volt jól dolga, midőn ezelőtt eszten-dővel ama vastag nyáláb iratot küldé Bécs-be, 's érette olly roppant vitelbért kelle szetnie.

Jám. Igaza van mester, valóban baigaság lehetett.

Puff. Alig ha behoz annyi jövedelmet, mintha egész hónapban iskolai órákkal vesződött volna.

Jám. [*mosolyogva*] Az igaz,

Puff. Azért hagyja inkább patvarban a' postát.

Jámb. Ez egyszer tán hoz valamit sná-
momra.

Puff. Pénzt?

Jámb. Azt nehezen. De legalább egy le-
velet, melly megörvendeztet.

Puff. Egy régi osmeröstől?

Jámb. En soh' sem látám a' férjfit.

Puff. Hordja el a' szelvész! szép meg-
örvendeztetés.

Jámb. Oh igen, kedves mester! nemes
férjfiak' szeretetét lelki tehetségek által
megnyerni, messze távolban drága éldelet.

Puff. Ahhoz nemértek.

Jámb. Nem beszélém-e el akkor önnek,
hogy egy emberbarát Bécsben fontos ju-
talomkérdést tűzött ki?

Puff. A' kérdést felejtém, de azt tudom
még, hogy száz arany úti markát a' nyer-
tesnek.

Jámb. A' kérdés a' nevelést illeté. En
is nyilvánossá tevém vélekedésemet, a' ju-
talom' elnyerése eszem' ágában sincs, ös-
merem tehetségeimet; de, mit írek, olly
szívbeli 's igaz legalább, hogy az elfoga-
dótól egy pár barátságos sorirást válaszul
minden esetre várhatok.

Puff. Ha csak bérmentesitné aztán azt
a' barátságos sorirást, különben többre ke-
rül értékénél. Csak még is jobban tetszik
nekem a' magam szurmos mestersége, a'
görhes lovak' vasalása; bajos ugyan, de
is fizettetem magamat.

Jámb. Ki Puff mestert nem ösmeri, fősvénynek gondolhatná.

Puff. Fősvénynek? nem, hálá istennek! házamban a' lidércz nem szállásol. Csak takarékos az ember, mert hijában! eladó lány a' nyakán.

Jámb. Kire János, fúrge legénye szemét veté, nemde?

Puff. Ej no, a' lány sem fordítja el tőle szemeit.

Jámb. Vette észre, mester?

Puff. Természetesen. Ha a' fiatalság szerelmes, csak negyedóráig vigyázzon rájok az ember, mindjárt kitanulja őket.

Jámb. S önnek semmi ellenvetése az ellen?

Puff. Épen semmi. Ő derék, szorgalmas ficzkó.

Jámb. S miért halasztja olly sokáig a' menyegzöt?

Puff. Én halasztom? az egészen a' fiataloktól függ.

Jámb. Ön tréfál. Nekem ugy látszik, mintha a' fiatalok minden perczet számlálnának.

Puff. Mind helyes, de az mitsem hoz a' konyhára. Pénzt számlálgatnának, s nem perczeket. Ebbeli vélekedésemet mindjárt is közlöm önnel. Midőn észrevenni kezdém, hogy égne, már későn volt a' tüzet eloltani. Azért elébb kiakarám puha-

tolni, szívből szeretnék-é egymást, élet halálra, mint én szeretém jó feleségemet. Ennek következtében tehát egy eszközt gondolék ki. Egy vasárnapi délután, predikáció után, mindkettőjüket behívám 's így szólék Jánoshoz: „Te ügyefogyott frater vagy, de az mitsem tenne, ha csak én volnék gazdag. De nekem sincs egyebem házikómnál 's egy pár szorgalmas kezemenél. Én vénülni kezdek, öregségemre tartalék-pénzről kell gondoskodnom, azért nem házasítlak ki titeket kedvem szerint; azon magatokuak kell ügyekeznetek. De üres kezekkel nem engedem hogy összekeljete, azon mitsem nyerünk. Probáljátok meg — takarítsatok — gyűjtsetek — én is pótolok belé valamit, minden keresetemnek harmadát. Ha ezer forintot összeszerezhettek, jó, menyegzőt tartunk; de mielőtt az ezer forintot tisztán 's kész pénzben az asztalra nem számláljátok, mi sem lesz belőle. Ezt jegyezzétek meg 's ne fárasztátok magatokat hasztalan kérelmekkel.“

Jámb. Tudom, meg is rikatta őket.

Puff. Epen nem. Mindketten nyakamba borulának 's kecskebakként ugrándoznak körülém. Látja az úr, illy módon háritám le nyakamról a' szerelmesek' koldulásait, 's azon kívül munka 's takarékosághoz szoktatám őket.

Jámb. Helyesen mester! ki alatt hallgatta a' Philosophiát?

Puff. Lárifári! csak a' sziv legyen helyén, helyesek a' gondolatok is.

Jámb. 'S hogy sikerült? a' fiatalok gyűjtöttek össze valamit?

Puff. Már szinte felét, 's még alig esztendeje hogy elkezdék. Nevetnie kellene az úrnak, ha néha elnézegetné, mint sérenykednek, mint ég kezökben a' munka, mint forgatnak meg húszszor is egy garast, mielőtt sohajtozva kiadnák. Egy nagy perselyt szereztek maguknak, nagy lakattal, azt mindennap megkeresik, szaporítják, számlálják 's a' rakáskával reményök, örömük is napról napra növekszik.

Jámb. Belőlök boldog házaspár leend.

Puff. En is úgy gondolom. De locsogás közben elfelejtem számolásomat, melly a' nélkül is annyi főtörésbe kerül.

Jámb. Adja csak, mester, két percz alatt elkészitem önnek.

Puff. Igen igen, tegye meg a' sziveséget. Jobban kilzzadom magamat mellette, mint fuvóim kün mikor legnagyobb járásban vannak.

Jámb. [az asztalhoz ül.] De, hiszem, tartójában kiszáradt a' tinta?

Puff. Vagy úgy. Tehát nem én valék oka, hogy a' számolás' menetele fölakadt.

Jámb. Csak pillanatnyi türelem, mindjárt elvégzem szobámban. (fölmegy.)

4. jel. Puff egyedül. (Miután vendég-haját föltette 's kabátját fööltötte.) Derek, jeles, de csodálatos ember. Minden embernek szolgál, abban telik öröme, csak magának nem. Minap még is a templom előjárói káplánnak akarák választani. „Köszönöm, mondá, semmi hivatalt sem fogadok el, mert szeretem a szabadságot, 's most van annyi mennyi szükséges.“ Abban ugyan nem hazudott, mert neki semennyire sincs szüksége. Egy tartó tele tintával, egy pár rizma papiros 's egy lúdszárny, azzal egész esztendőre el van látva. (Mialatt beszél, fölmegy Jámborfához.)

BCU Cluj Central University Library Cluj

5. jel. Böske (kötényében tojásokkal.) Tyúkaim szorgalmasan tojnak, a tojásokat eladhatnám, de az nem igen jövedelmezne. Inkább megvárom, míg kikelnek, aztán karácson után mindjárt csirkéim lesznek, azok drágán, drágán fognak elkelni. Sok embert ösmerek a városban, kik egy garast sem adnak a szegénynek; de nyálkságokért kiyánsága szerint fizetik az embert, akkor elmegyek Földi úrhoz, kinek franczia szakácsa van, az nem is alkuszik, tőle sok, sok pénzt kapok perselyünkbe. [E beszéd alatt a szekrénybe zárd a tojásokat.]

6. jel. Böske. János.

János [midőn arczáról az izzadtságot törli:] Uf! hol a' vizkorsó? hűsíteni kell magamat!

Böske [öt csirogatva.] Szegény János! te annyit küszködöl.

János. Mit sem tesz, kedves Böském, mit sem tesz. En tudom azt, miért küszködöm. Minden kalapacsütéssel közelebb járulok célomhoz, 's végre elérkezik a' nap, mellyen fálrelököm kalapécsomat, fölöltöm vasárnapi köntösömet, kikenem hajamat — te myrtus koszorúval fejedem 's nagy bokrétaival mellýedre tűzve élémbe lépsz; akkor hegykén 's-tisztességesen a' templomba járulunk mindketten — oh Böske! Röske! bár csak eljött volna már a' pillanat! (tüzesen megöleli.)

Böske. Igen, de előbb nem kell engem magadhoz szoritnod; sem mint a' pillanat eljö. Hisz' inni akarál? amott áll a' vizkorsó.

János. 'S ha mindjárt borkorsó volna sem nyulnék hozzá. Enyhíts meg egy csókoddal.

Böske (izzadtságot törli homlokáról 's megcsokolja.) Csintalan! így fogsz-é beszélni a' házasság után is.

7. jel. Előbbiek. Puff, Jámbofsi [azalatt a' lépcsőkre jöttek a' szobából.]

Puff. Ugy úgy gyermekek! soha se erőltessétek magatokat.

Böske [visszapattanva.] Atyám megláta minket.

János. Aztán mit tesz az? egyszer csak úgy is hozzá kell szoknia.

Puff. [lejövén] Mint veszem észre, ti előfizetést vesztek föl egymástól.

Böske. Kedves atyám. —

Puff. Más leány még húzogatná, vonogatná magát kevése; de a' kisasszony maga nyújtja oda nyakacsckáját, mint a' galambka.

Böske. János — fölhevült volt a' munkában — 's én csak —

Puff. Hűsíteni akarád egy csókoddal? Igen igen, ez egészen új gyógyszer. Ej, köhördtát! én is hevült vagyok. Ha olly hűsítők csókjaid, jöszte csak a' csókolj meg engem is.

Böske [karjaiba röpül.] Jó atyám!

János. Ah, mikor jó az üdö, hogy én is úgy nevezhessem mester-uramat.

Puff. Nem sokára gyermekek, nem sokára. Csak türelem. Epen most megyek egy meglehetősen számolással a' vastag gazdag kereskedőhöz. Ha kifizet, ismét szép summácska esik perselytekbe, az alatt tegyetek számomra egy meszely borocskát friss kútvizbe, halljátok?

Böske. Megyek tüstént a' pinczébe.

János. 'S én a' kútra.

Puff (Jamborfihoz.) Tehát menjünk együtt, Jamborfi úr, a' sikátorig úgy is egy

úton megyünk. Aztán kőhordtát! dolgunk is ugyan azon egy. Kiki munkája jutalmat keresi; csak azzal a különbséggel: nálam peng, önnél rohog a papiros. He he he!

János. Ha csak kiki elégtűt állapotjával. Ha illy kedves gyermekekről kellene gondoskodnom, én is többet néznék a pengésre. *[Mindketten el.]*

S. jel. Böske. János.

Böske. Magunkra vagyunk. Tegyük hamar a perselybe, mit atyám tudta nélkül összegyűjtünk.

János. Igazad van. De hamar, ne hogy elkésünk. *(Mindketten a szekrényhez futnak s a perselyt előhozzák; aztán az előtérre ülnek s közébe helyezik a perselyt.)*

Böske. Csak még is nehezedni kezd már.

János. Oh fájdalom! még felényire sem tölt meg. De csak bátorság, meg kell telnie. Mennyit kapál csipkefokötődert?

Böske. Hat forintot.

János. Nem többet?

Böske. Már kopott volt. Anyám nagyanyától kápa ajándokban, ki ismét nagy nénjétől öröklé. A perselybe számlál. Egy — kettő — három — négy — öt — hat.

János. Hisz' még több pénzt is látok nálad?

Böske. Mindent megmondok neked. Gyöngy nyakkötőmet 's kis arany gyűrűmet is eladám. Így gondolám: mi szükségem erre? Jánosomnak ékességek nélkül is tetszem.

János. Kedves, jó leány! oh ha csak nőmmé léssesz, majd ismét kiékesítelek én téged.

Böske (midőn minden pénzt a' perselybe veti.) Hát és tíz teszen 16-tot, 's ha még hozza jó, mit atyám ma hoz, nem sok hibázand a' feléből.

János. Igen, de most már nincs is mit eladnunk többé.

Böske. Fájdalom! nincs. Hát épen mid sincs, mit nélkülözhetnél?

János. Van még ugyan nálam egy ezüst emlékpénz. [Zsebéből kihúzza.] De ezt atyám érdemlé egykor, midőn a' vízből három embert szabadított meg; a' pénz atyám' emlékét tiszteli, azt oda nem adhatom magamtól.

Böske. Igen, igen! azt szentül meg kell tartanod. Hisz' én is épen úgy vagyok ezen arany szívvvel, (kebléből kihúzza) melyet egy utazó ada anyámnak, mivel elveszett erszényét kezéhez szolgáltata. Azt mindig nyakamon viselem.

9. Jel. Előjáték. Jánborfi [halkkal belép.]

János. É szerint legalább fél esztendőig kell még várakoznunk.

Böske. Nos aztán, hisz' együtt vagyunk, szívt teszük mit tehetünk.

János. Bárcsak hitelre ne adna annyit atyád. —

Böske. 'S gyakran gazdag embereknek, kik egy nap többet ellakomáznak, mint mennyire éltünk' boldogsága szükségelne. Csak ötszáz forintot még 's egy herczeggel sem cserélünk. De már elég, kedves Jánosom, ellocsogjuk az üdöt. *(Fölkelnek, a' perselyt ismét a' szekrénybe teszik. Jámborfi a' lépcsők megé rejtezik.)*

Böske. Most a' pénzébe sietek.

János. 'S én a' kútra. Hamar, mielőtt atyád megérkezik. *(Mind ketten el.)*

10. jel. Jámborfi egyedül.

Jó gyermekek! Csak ötszáz forintot még 's ti egy herczeggel sem cseréltek? — E megaláztatást még ma tapasztalják a' herczegek. *[Egy nagy erszényt vesz elé, a' szekrényhez megy, hevenyében kinyitja, a' perselyt veszi 's az asztalra maga elébe teszi.]* Itt áll a' csekély kincs, mellyett a' remény 's szerelem gyűjtének össze, mennyi munkába, fáradtságba, mennyi nélkülözésbe került ez! a' barátság is tegye hozzá csekély áldozatát *(Erszényt kiüríti.)* Első pénz, mellyet irományommal kerestem, mint adhatnám ennél jobb kamatra? *(A' perselyt ismét a' szekrénybe teszi.)*

mit a fő szerzett, szívet boldogítani) s idegen jó szíveket magához kapcsolni, mily boldog érzet a jelen a jövőre! (Szobájába megy.)

11. jel. Puff. János [vizekorsóval,]

Böske (egy meszely borral.)

Puff. Nos? hol koriezáltatok? Bort, vizet hoztatok? ugyan lassúk vagytok! pedig sokáig múltam a kereskedőnél.

János. Ne haragudjék, kedves mester!

Böske. Kifizették rovasát?

Puff. Igen; csak egy fillért sem vont le beléle, a kereskedő. S lássátok gyermekek, azt szívesebben veszem mint pénzt, mert azzal megmutatta, hogy engem becsületes embernek tart. Ez erszényben (egy bőr erszényt vesz elé.) 84 forint van; ennek harmada perselytekbe csúszik t. i. 28 forint, melly summát már egy darab papírosba gyöngyöltem. Fogjátok!

Böske. Ah, milly jól fog ez esni perselyünknek. (Eléhorzsa a perselyt s az atyjától kapott pénzt felülről bele rázogatja, aztán ismét el akarja tenni.) Még is különös, mint megnehezült egyszerre a persely. Emeld csak, János!

János [folemből]. Valóban nehezecske.

Puff. Természetes, 28 forint magában is sokat nyom.

János. (Amig mindig fanyalgatja a perselyt.) A világ gyanúsak látszik előttem.

Puff. Alkalmasint a' lidércz röpült be a' kéményen.

Böske. Vagy valaki csintalanságból egy darab ónat mesterkelt bele.

János. Ejh, hisz' fölnyithatjuk a' perselyt.

Böske. Igen igen, fölnyithatjuk.

Puff (*mósolyogva.*) Ez alkalommal szerencsenk van kincsünket felszámlálni. (*János fölnyitja. Böske belépillant.*) Ah, edes istenem!

János (*meredve.*) Mi ez?

Puff. Nos? mi baj?

János és Böske [*egyszerre.*] Merő aranyak!

Puff. Itt a' lidércz!

Böske. Semmi tréfa, kedves atyám! nézze csak önmaga.

Puff (*belénéz.*) Köhordtát! úgy van biz' az. De tudjátok-e, hogy az efféle fortélyokat nem szeretem? Pfuj, szégyeljétek magatokat.

János. Mire czéloz, mester uram?

Böske. Miért haragszik reánk?

Puff. Oly ostobának gondoltok engem, hogy észre nem vettem volna, mint történt a' dolog? Ti szeretitek egymást és békétlenkedtek, minél előbb össze szeretnétek kerülni. A' gyűjtéssel pedig lassan haladván előre, pénzt kölesönözleték.

Böske. Nem, atyám, valóban nem. Ennél sem csalám meg edes atyámat.

János. S én se akarom magamat mester uramnak vejevé hazudni. Mint jöbételt

belé e' temérdek arany, isten tudja! de mi igazán ártatlanok vagyunk.

Puff. Hm! mindketten olly bátran néztek szemembe — szinte hinnem kellene; Köhordtát! tán csak nem szállásol valami lidércz házámban,

János. En meg nem foghatom.

Böske. Alig egy negyed órája, hogy megszámláltuk.

Puff. [ki kevése meggondolkozott.] Tüzes lánczos! most jut eszembe valami. Epen most találkozám komámmal, a' levelhordóval az utszán, 's ő mondá — úgy van, én kitaláltam. A' pénz Jámborfi úrtól jó.

János. A' szegény Candidatustól?

Böske. Lehetlen. Szívétől ugyan várhatni elfélet, de erszényétől —

Puff. Mondom nektek, tőle jó. Ő irt, magam sem tudom, mit; száz aranyat kapott azért, kitől, nem tudom. A' levélhordó komám mondja, félórával ezelőtt vette át a' pénzt. Ő azonnal haza jött, megbolondult 's perselyetekbe hánvá az aranyakat.

Böske [midőn a' lépcsőkön Jámborfihoz fölfelé indút.] Oh jószivű, nemes férjfiú! (szobájába rohant.)

János. A' szegény Candidatus! ki gondolta volna?

Puff. Csak még is, derek ember ő, a' vén bolond.

12. jel: *Előbbiek. Böske, Jámborfi.*

Böske (gyöngéd erőszakkal vonja Jámborfit szobájából.) Nem nem, le kell jönni kegyednek velem, meg kell vallania —

Jám. (mosolyogva.) Istenem! hisz' ez úgy hangzik, mintha nagy bünt követtem volna el.

János. A' persely —

Böske. Az aranyak —

János. Azokat az úr —

Puff. Igen, uram, ne tagadja. A' levelhordó mindent elárult.

Jám. Semmi egyéb? Igen, kedves gyermekek! én löttem perselytekbe a' csekély menyegzői ajándokot. 'S mit tesz' az? nekem nincs arra szükségem. Véletlenül jutottam ahhoz, mire fordíthatnám inkább?

Böske (érzékenyen.) Oh uram —

János. Vegye köszönetünket.

Jám. Csitt! csitt! ki nyer legtöbbet? Boldogságtokat csak egy pár hónappal siettettemelé, de magannak holtomig tartó kegyes emlékezetet készítek.

Puff (kezet rázza Jámborfinak.)

Jám. Látjátok, e' kéz szoritása egy becsületes embernek 's a' ti hálálkodó pillanatok gazdagon megfizetik azt nekem.

János. Ujju! megvan az ezer forint!
(Böskét karjaiba zárja.)

Puff. 'S jövő héten a' menyegző.
Jamb. Ebből tanuljátok meg barátim:

Az életnek örömeiből
Mindenki részt vehet;
A' szegény is nyújthat sokszor
Bajban segédkezhet.

Hol nyílt szív 's megelégedés
Gyulasztja a' kebelt,
Nem gondol gazdag' sorsával
A' szegény kifelelt.

